

derfor været enigt om at gøre følgende Indstilling, at Valget af Gaardejer P. E. Hansen til Folketingsmand for Viborg Amts 3die Valgkreds godkendes.

Udvalgets Indstilling om Godkendelse af Valget i Viborg Amts 3die Valgkreds vedtoges enstemmig med 74 Stemmer.

Formanden: Det ærede Medlem har nu underskrevet Edsformularen.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Finanslov for Foraaaret fra 1. April 1914 til 31. Marts 1915.

Forhandlingen genoptoges.

Stilling: Det gør mig ondt, at jeg maa begynde min første Tale i dette Ting med at drage til Felts mod min egen Skolekommissions Formand, det ærede Medlem fra Kolding (Laursen). Det ærede Medlem fremsatte nemlig forleden et Par Henstillinger til den højtærede Kultusminister, og jeg maatte være en daarlig Ven af Folkeskolen og en daarlig Arbejder i den, hvis jeg ikke benyttede den første Lejlighed til at tage Afstand fra disse Henstillinger og bede den højtærede Minister at gøre det samme. Et Par ærede Medlemmer, saa vidt jeg erindrer det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) og det ærede Medlem fra Gudme (Emil Petersen), har allerede kortelig omtalt disse Henstillinger. Jeg vil tillade mig at komme lidt nærmere ind paa dem, fordi de efter mit Skøn ikke er nær saa uskyldige eller betydningsløse, som det ærede Medlem fra Kolding i Grunden vilde gøre dem til.

Den første af disse Henstillinger, den, som allerede er kortelig omtalt, gik ud paa, at der enten ad administrativ Vej eller ved en Lovændring skulde gives Skolekommissionerne Ret til om Efteraaaret at udskrive Børn, som først fylder 14 Aar i det kommende Halvaar, det vil sige give Skolekommissionerne samme Ret med Hensyn til Efteraarsudskrivningen, som de nu har med Hensyn til Foraarsudskrivningen. Det ærede Medlem mente, at denne Ændring vilde gøre nogen Gavn og bevirke, at Skolekommissionerne ikke fristedes til at tiltage sig en Myndighed, som de ikke havde. Jeg synes ikke, dette sidste Motiv har meget paa sig, thi Skolekommissionerne bør selvfølgelig ikke lade sig friste til at

bryde Loven, og hvis de endelig bliver fristet, bør de ikke falde for Fristelsen. Jeg peger dér paa, at Præsten altid sidder i Skolekommissionen. Han har her en smuk Opgave; i det Øjeblik Medlemmerne fristes til at bryde Loven, skulde Præsten først og fremmest sørge for at faa dem til ikke at falde for Fristelsen. Det er galt nok, at Skolekommissionen har Ret til om Foraaaret at udskrive Børn, som ikke er fyldte 14 Aar, men der kan til Undskyldning herfor anføres, at det halve Aar, Skolebørnene derved mister, er det mindst betydningsfulde, fordi Sommerferien optager saa stor en Del deraf. Det kan endvidere anføres, at disse Børn dog har faaet en afrundet Afslutning paa deres Skolegang, thi da Eksamen holdes ved Foraars tid, søger man i Halvaaret forud ved Hjælp af Undervisningsplanen og Lærernes Virksomhed at give hele Kundskabsmeddelelsen en Afslutning. Men dobbelt galt vilde det være, hvis Børnene om Efteraaaret skulde kunne udskrives uden at have opnaaet Udskrivningsalderen, thi da vilde de ikke blot miste det halve Aars Skoletid, men det bedste Halvaar, det, hvori der er færrest Afbrydelser, og hvori hele Kundskabsmeddelelsen faar sin Afslutning. Jeg vil derfor i Modsætning til det ærede Medlem fra Kolding henstille til den højtærede Kultusminister, at Lovbestemmelsen om Efteraarsudskrivningen bliver opretholdt. Jeg vil endvidere henstille, at Kultusministeren, hvis det er muligt, søger at faa Loven ændret saaledes, at den samme Regel kommer til at gælde for Foraarsudskrivningen, saaledes at intet Barn udskrives af Skolen uden ved Slutningen af det Halvaar, hvori det fylder 14 Aar.

Den anden Henstilling, det ærede Medlem fra Kolding fremkom med, gik ud paa, at Kultusministeren skulde fortolke Lovens Udskrivningsbestemmelser saaledes, at det ikke blev Skoleaarets Afslutning, der kom til at danne Grænsen, men derimod Konfirmationen. Jeg maa ligeledes tage bestemt Afstand fra denne Henstilling, fordi det vilde være et Tilbagekridt. Det vilde atter bringe Skolen i Afhængighedsforhold til Kirken — hvad den heldigvis paa dette Omraade er blevet befriet for — idet det vilde gøre Præsterne raadige over, naar Skoletiden skal ophøre. Reelt set tror jeg ikke, det vilde have saa stor Betydning, men skulde man ændre noget paa dette Punkt, skulde det være i den Retning, at Konfirmationsforberedelsen skulde henlægges til efter Skoletidens Afslutning, i hvert Tilfælde til efter Undervisningstiden. Der er nemlig